

METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Český statistický úřad připravil standardní **revizi výpočtu indexů cen tržních služeb**.

Cenové **indexy tržních služeb** budou od ledna 2013 počítány na nových vahách, založených na struktuře tržeb roku 2011. Nově vypočtené indexy k základu průměr roku 2011 = 100 budou řetězeny ke stávajícímu cenovému základu průměr roku 2005 = 100, čímž bude zajištěno pokračování dosavadních časových řad indexů. Dosud publikované indexy nebudou revidovány.

Zveřejnění cenových indexů za leden 2013 bude posunuto v souladu s katalogem produktů 2013 o jeden týden na 22. 2. 2013.

Cenové indexy jsou počítány na základě cen za výběrové soubory reprezentantů do úhrnu pomocí výpočetního vzorce typu Laspeyres. Pro výpočet se používají váhy základního období (t.j. roční struktura tržeb, výnosů apod.).

$$I_{1/0} = \frac{\sum p_1 p_0 q_0}{\sum p_0 q_0} * 100$$

p_1 - cena ve sledovaném období

p_0 - cena v základním období

$p_0 q_0$ - stálá váha - hodnotový ukazatel základního období (tržby, výnosy apod.)

Základem publikovaných indexů po provedené standardní revizi v roce 2006 jsou průměrné ceny za rok 2005. Stálá váha indexů vychází z roční struktury tržeb za poskytnutí služeb za rok 2005, popř. ročního pojistného, ročních výnosů za finanční služby apod.

Předmětem statistického zjišťování jsou **ceny služeb určených převážně pro podnikovou sféru na tuzemském trhu**. Sledovanými cenami jsou převážně realizační smluvní ceny, popř. katalogové, které jsou očištěny od daně z přidané hodnoty.

Celkový index cen tržních služeb pro podnikatelskou sféru

Úhrnný cenový index tržních služeb v podnikatelské sféře je složen z dílčích cenových indexů následujících vybraných služeb (členění do sekcí a oddílů dle **Klasifikace produkce CZ-CPA**):

H	49 – 51	Nákladní doprava
	52	Skladování a manipulace s nákladem
	53	Poštovní a kurýrní služby
J	61	Telekomunikační služby
	62	Služby v oblasti programování a poradenství a související služby
	63	Informační služby
K	64	Finanční služby, kromě pojištění a penzijního financování
	65	Pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení
L	68	Služby v oblasti nemovitostí
M	69	Právní a účetnické služby
	71	Architektonické a inženýrské služby; technické zkoušky a analýzy
	73	Reklamní služby a průzkum trhu

	74	Ostatní odborné, vědecké a technické služby
N	77	Služby v oblasti pronájmu a operativního leasingu
	78	Služby v oblasti zaměstnání
	80	Bezpečnostní a pátrací služby
	81	Služby související se stavbami a úpravou krajiny
	82	Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné služby pro podnikání

Stálou váhou indexů je roční struktura tržeb za **jednotlivě publikované okruhy služeb** v roce 2005. Do váhového schématu jsou zahrnuty pouze ty skupiny služeb, které je možno pokrýt cenovým šetřením a které vhodně reprezentují příslušný oddíl.

Metodika vybraných dílčích indexů

Index cen nákladní dopravy

Index cen nákladní dopravy je počítán v měsíční časové řadě od prosince 1993 a obsahuje cenové indexy za dopravu vnitrostátní železniční nákladní (skupina 49.2), silniční nákladní (třída 49.41), vnitrostátní potrubní (skupina 49.5), vnitrozemskou vodní nákladní (kategorie 50.40.1) a vnitrostátní leteckou nákladní (třída 51.21). Nejvyšší váhu má cenový index silniční nákladní dopravy.

Metodika sledování smluvních cen na železnici se liší od ostatních druhů nákladní dopravy, neboť České dráhy a.s. mají zákonem uloženou povinnost vyhlášovat Tarif pro přepravu vozových zásilek, který slouží jako nabídkové ceny pro sjednávání volných smluvních cen. Nedohodne-li se železnice s přepravcem na jiné ceně než nabídkové, je nabídková cena považována za smluvní cenu. Pro výpočet průměrné smluvní ceny za sledované reprezentanty je používána metodika výpočtu sjednaná s pracovníky Českých drah.

Index cen potrubní dopravy obsahuje údaje za dopravu ropy a zemního plynu.

Index cen telekomunikačních služeb

Ceny za telekomunikační služby jsou od ledna 2005 sledovány v rozdělení na ceny za služby související s pevnými (skupina 61.1) nebo bezdrátovými telekomunikačními sítěmi (skupina 61.2). Vyšší váhu mají služby související s bezdrátovými telekomunikačními sítěmi. V obou skupinách je sledována cena za přenos dat a zpráv, pronájem okruhů nebo vysílačů a služby internetu.

Index cen programování a poradenství

Cenový index je sledován od roku 1996 v členění za programování (třída 62.01) a poradenství v oblasti počítačů (třída 62.02). Váhově významnější jsou služby v oblasti programování.

Index cen peněžnictví

Index cen peněžnictví je počítán v měsíční časové řadě od prosince 1993 na základě údajů zjišťovaných u vybraných zpravodajských jednotek peněžního zprostředkování z okruhu bankovní sféry a současně u vybraných jednotek ostatního finančního zprostředkování poskytujících finanční leasing. Výběr reprezentantů je průběžně konzultován s respondenty bankovního sektoru a velkými leasingovými společnostmi.

Za cenu leasingu je považován leasingový koeficient, k jehož výpočtu jsou používány zásadně ceny bez daně z přidané hodnoty.

Index cen pojišťovnictví

Index cen pojišťovnictví je kalkulován v měsíční časové řadě od prosince 1993 na základě zjišťování cen u vybraných zpravodajských jednotek, které je zaměřeno výhradně na oblast pojišťování podnikatelské sféry. Zahrnuje pojištění motorových vozidel osobních a nákladních (kategorie 65.12.2), pojištění majetku proti požáru (subkategorie 65.12.41), proti odcizení (subkategorie 65.12.42) v členění na oblast řemesel, obchodu a služeb a pojištění zemědělské produkce (subkategorie 65.12.43) za oblast rostlinnou a živočišnou.

Výběr reprezentantů u pojištění majetku byl na základě doporučení České asociace pojišťoven volen ze sféry tzv. malých a středních rizik. K vybraným reprezentantům byl zvolen vždy druh pojištění s nejčastějším výskytem v daném oboru.

Za cenu u daného reprezentanta je považováno pojistné, které je vypočítáváno ze sazeb pojišťoven (v % nebo ‰) a pojistné částky pojišťovaného majetku. Na růstu cen v pojišťovnictví se proto do značné míry podílí inflační nárůst mimo sféru pojišťovnictví.

Index cen služeb v oblasti nemovitostí

Index cen služeb v oblasti nemovitostí je kalkulován v měsíční časové řadě od prosince 1993. Odděleně jsou sledovány ceny za pronájem a správu vlastních nebo pronajatých nemovitostí (skupina 68.2) a služby v oblasti nemovitostí na základě smlouvy nebo dohody (skupina 68.3). Výrazně váhově významnější jsou služby za pronájem a správu vlastních nebo pronajatých nemovitostí.

V ceně pronájmu vlastních nemovitostí je zahrnuto čisté měsíční nájemné bez ostatních služeb (např. úhrada za teplo, světlo, vodu, telefonní poplatky apod.). Při sběru dat se zohledňují kategorie pronajatých objektů a typy lokality.

Index cen architektonických a inženýrských služeb

Ceny architektonických a inženýrských služeb jsou sledovány od prosince 1993 v rozdělení na architektonické služby (třída 71.11) a inženýrské služby (třída 71.12). Vyšší váhu mají architektonické služby.

Z architektonických služeb jsou pro sledování vybrány architektonické služby týkající se budov a urbanistické a územní plánování.

U inženýrských služeb jsou šetřeny ceny za služby managementů projektů týkající se stavebních projektů a zeměměřičské služby.

Index cen reklamních služeb a průzkumu trhu

Statistické šetření cen reklamních služeb je prováděno od prosince 1993 (skupina 73.1) a šetření cen průzkumu trhu a veřejného mínění od ledna 2005 (73.2). Výrazně váhově významnější v tomto oddíle jsou reklamní služby.

Za reklamní služby jsou sledovány ceny za reklamu v různých médiích, kde dominantní podíl mají ceny reklamních služeb v TV. V roce 2005 byly do šetření zařazeny ceny za reklamu na internetu.

...

Od ledna 1998 jsou čtvrtletně publikovány „**Průměrné ceny vybraných podnikatelských služeb**“. Vybírání jsou reprezentanti, jejichž průměrná cena je zaručena spolehlivým vzorkem respondentů.